

SPIS TREŚCI

Przedmowa	5
Wykaz skrótów	10
Rozdział I: Podstawowe pojęcia i koncepcje	15
1. Organizacja międzynarodowa jako system	15
1.1. Wstępne wyjaśnienia	15
1.2. System społeczny	18
1.3. Pojęcie organizacji	24
1.4. System stosunków międzynarodowych	28
1.5. Pojęcie organizacji międzynarodowej	33
2. Wpływ państw na organizację międzynarodową	42
3. Proces decyzyjny w organizacji międzynarodowej	46
4. Funkcje organizacji międzynarodowej	52
5. Sfera wewnętrznego i zewnętrznego funkcjonowania organizacji między- narodowej	55
6. Osobowość prawna i podmiotowość organizacji międzynarodowej	62
7. Władza organizacji międzynarodowej	67
8. Dynamika organizacji międzynarodowej	74
Literatura	80
Rozdział II: Klasyfikacja organizacji międzynarodowych	81
1. Rozwój i różnorodność organizacji międzynarodowych	81
2. Kryterium zasięgu członkostwa	83
2.1. Organizacje powszechne	83
2.2. Organizacje grupowe	86
3. Kryterium stopnia władzy	87
4. Kryterium stopnia integracji	90
5. Kryterium przedmiotowego zakresu kompetencji. Organizacje o charakte- rze gospodarczym	93
Literatura	95

Rozdział III: Powstanie organizacji międzynarodowej	96
1. Ekonomiczne i polityczne przesłanki powstania organizacji międzynarodowej	96
2. Organizacja międzynarodowa jako wyższa postać konferencji wielostronnej	99
3. Rola wielkich mocarstw i ugrupowań państw w procesie tworzenia organizacji międzynarodowej	101
4. Tryb powoływania organizacji międzynarodowej	103
5. Warunki wejścia w życie statutu organizacji międzynarodowej	105
6. Nowe tendencje w procesach tworzenia organizacji międzynarodowych	107
Literatura	110
Rozdział IV: Statut organizacji międzynarodowej	111
1. Normy statutowe	111
2. Zastrzeżenia do statutu	115
3. Rewizja statutu	118
4. Interpretacja postanowień statutu	120
5. Załatwianie sporów dotyczących stosowania lub interpretacji norm statutowych	125
Literatura	128
Rozdział V: Stosunki państw z organizacją międzynarodową	129
1. Reprezentacja państw na sesjach organów i na konferencjach organizacji międzynarodowej	129
2. Stałe przedstawicielstwa państw przy organizacji międzynarodowej	133
3. Siedziba organizacji międzynarodowej	135
4. Warunki siedziby głównej ONZ w Nowym Jorku	137
5. Reprezentacja organizacji międzynarodowej w stosunkach z państwami	143
Literatura	145
Rozdział VI: Członkostwo organizacji międzynarodowej	146
1. Ewolucja składu członkowskiego organizacji międzynarodowych	146
2. Analiza składu członkowskiego organizacji międzynarodowej	149
3. Podział państw członkowskich na ugrupowania	159
4. Warunki członkostwa organizacji międzynarodowej	168
4.1. Członkowie pierwotni	168
4.2. Późniejsze nabycie członkostwa	169
4.3. Zawieszenie w prawach członka	170
4.4. Wykluczenie członka	172
4.5. Wystąpienie członka	176
5. Członkostwo stowarzyszone, obserwatorzy i inne formy współpracy państw z organizacją międzynarodową	180
Literatura	184
Rozdział VII: Organy i podejmowanie decyzji	185
1. Klasyfikacja organów organizacji międzynarodowej	185

2. Naczelne organy międzyrządowe	187
2.1. Organy typu walne zgromadzenie	187
2.2. Organy typu komitet wykonawczy	188
2.3. Wzajemny stosunek naczelnych organów międzyrządowych	189
3. Organy administracyjne	192
3.1. Szef administracyjny organizacji	192
3.2. Personel administracyjny — funkcjonariusze międzynarodowi	194
3.3. Rola organów administracyjnych w procesach decyzyjnych	200
4. Organy parlamentarne	203
5. Organy pomocnicze	205
6. Skład organów o węższym członkostwie	207
7. Procedura głosowania	213
7.1. Zasada jednomyślności	213
7.2. Zasada większości głosów	214
7.3. Głosowanie ważne	217
7.4. Zasada konsensu (<i>consensus</i>)	218
8. Znaczenie decyzji	220
Literatura	224
Rozdział VIII: Funkcje organizacji międzynarodowej	225
1. Funkcje regulacyjne	225
1.1. Charakter i stopień zaawansowania funkcji regulacyjnych	225
1.2. Prawo wewnętrzne organizacji międzynarodowej	226
1.3. Udział organizacji międzynarodowej w procesie negocjowania umów międzynarodowych	229
1.4. Zawieranie przez organizację międzynarodową umów międzynarodowych	230
1.5. Udział organizacji międzynarodowej w tworzeniu zwyczajowych norm prawa międzynarodowego	232
1.6. Reglamentacja zewnętrzna	233
2. Funkcje kontrolne	234
2.1. Fazy i stopnie zaawansowania kontroli	234
2.2. Kontrola w wewnętrznej sferze funkcjonowania organizacji międzynarodowej	236
2.3. Otrzymywanie informacji od państw	238
2.4. Petycje	240
2.5. Śledztwo	241
2.6. Misje wizytacyjne	243
2.7. Misje obserwacyjne	244
2.8. Inspekcja międzynarodowa	246
2.9. Ocenianie postępowania państw	248
2.10. Wyroki	250
2.11. Sankcje	254
3. Funkcje operacyjne	256
3.1. Rozwój działalności operacyjnej organizacji międzynarodowej	256
3.2. Wewnętrzne funkcje operacyjne	258

3.3. Pomoc w usuwaniu społeczno-gospodarczych skutków wojny	260
3.4. Pomoc techniczna	261
3.5. Pomoc o charakterze społecznym i humanitarnym	263
3.6. Operacje w dziedzinie kredytów inwestycyjnych	263
3.7. Operacje w dziedzinie płatności międzynarodowych	265
3.8. Operacje mające na celu regulowanie rynków	267
3.9. Funkcje operacyjne w dziedzinie badań naukowych	268
3.10. Wspólne przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe	268
3.11. Operacje mające na celu utrzymanie pokoju	269
Literatura	271
Rozdział IX: Finansowanie organizacji międzynarodowej	272
1. Rodzaje kosztów i sposoby ich pokrywania	272
2. Koszty administracji wewnętrznej	275
3. Koszty realizacji zewnętrznych funkcji operacyjnych organizacji systemu NZ	278
3.1. „Zwyczajne” programy pomocy technicznej	278
3.2. Programy pomocy technicznej i inne programy pomocy finansowane z dobrowolnych dotacji realizowane przez organizacje i agencje specjalne w systemie NZ	279
3.3. Operacje w celu utrzymania pokoju	281
3.4. Funkcje operacyjne w dziedzinie inwestycji i płatności międzynarodowych	281
4. Budżet Wspólnoty Europejskiej	282
5. Źródła finansowania wewnętrznych funkcji operacyjnych	284
5.1. Składki członkowskie	284
5.2. Odpłatność za usługi i świadczenia	291
5.3. Podatek od uposażeń personelu	292
6. Źródła finansowania zewnętrznych funkcji operacyjnych	294
6.1. Dobrowolne wkłady i dotacje państw	294
6.2. Zaciąganie kredytów	295
7. Inne źródła dochodów organizacji międzynarodowych	297
8. Źródła finansowania Wspólnoty Europejskiej	298
Literatura	301
Rozdział X: Efektywność organizacji międzynarodowej	302
1. Pojęcie efektywności	302
2. Skuteczność oddziaływania organizacji międzynarodowej na środowisko	304
3. Opłacalność uczestnictwa państwa w organizacji międzynarodowej	308
4. Strategia państwa wobec organizacji międzynarodowej	313